

SZILÁGYSOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj:

Egy évre 8 Pengő, 1/2 évre 4 Pengő, 1/4 évre 2 Pengő, számonként 20 fillér

Társadalmi és politikai hetilap

Felelős szerkesztő:

Dr. UDVARI JÓZSEF

Főmunkatárs: SOMLYÓI ELLER GIZELLA.

Hirdetések díja:

Hivatalos hirdetés félhasábig 6 pengő, nyiltér soronként 40 fillér. Állást keresők hirdetése 80 fillér.

Megalakult Szilágysomlyó városi képviselőtestülete.

1941. február 15... nagyfontosságú dátum Szilágysomlyó megyei város életében. Ezen a szombati napon nyitotta meg kapuját — 22 esztendő óta először — a városháza az alkotmányos közigazgatás szelleme előtt. Ezen a napon hivatalosan is megszentestették a város közönségének a város érdekében való munkálkodási jogát, megalakítván a városi képviselőtestületet. Évtizedek óta ez az első alkalom hogy a város képviselői a város ügyeibe beleszólhatnak, a város rendjére, zökkenő nélküli fejlődésére vigyázhatnak s dolgozhatnak a város érdekében.

Ezen a szombati napon a képviselőtestület, — a magyar közigazgatás egyik legjelentékenyebb és legtiszteletreméltóbb szerve, — elkötelező ígéretet tett a vármegye alispánja előtt, hogy a rájuk ruházott tisztelet nem dekorumnak tekintik, hanem súlyos és szent kötelességnek. És minden erejükkel azon lesznek, hogy a közérdek szolgálatában méltóan megállhassák helyüket. A kinevezett képviselőtestület tagjai a következők: dr. Ajtay Ferenc, dr. Ajtai K. Pál, Bacsadi Sándor, Barna György, Barna András, Lobontiu Emil, Brandt József, Donogány Gergely, Farkas József, Gál Ferenc, Horváth Zsigmond, Józsa Sándor, Kattrá Endre, ifj. Karsay Sándor, Kállay Ferenc, Kása Mihály, Köhalmi Mihály, dr. Krasznay László, Lázár Géza, Lipcsey Gyula dr., Mártonfi István, dr. Molnár János, id. Nagy Mihály, Orosz Gyula, Papp Lajos, Récsy Zsigmond, Török László, dr. Szabó János, Szabó István, Szentpétery Gyula.

Az első magyar képviselőtestületi közgyűlés megható ünnepélyességgel folyt le. Nemcsak az első magyar városatyák, de a tiszteletükre megjelent közönség is lelke mélyéig megindulva érezte át a nap jelentőségét. A városháza diszterme zsufolásig megelt. Iskolák, hivatalok, egyesületek, intézmények küldöttsége s a katonai parancsnokságok delegáltjainak megjelenése még fokozta a közgyűlés ünnepélyességét. A zászlóhordók komoly méltósággal helyezkednek el zászlóikkal a teremben. Egymás mellé sorakozva a Tűzoltó Testület, Ipartestület, a Dalárda, az IKE, a Legényegylet zászlói.

Dr. Balta Zoltán városi főjegyző 11 órakor a városi tisztikar élén belép a terembe s helyet foglal a zöld asztal mellett. Rövid beszéddel méltatta a nap jelentőségét, 22 év után ma tartja első alakuló gyűlését a képviselőtestület,

amelynek munkáját becsületes magyar tevékenység fogja jellemezni. A képviselőtestület a ráruházott bizalommal nem fog visszaélni s az egyéni érdekeken felül emelkedve azon fog működni, hogy a boldogabbnak ígérkező magyar jövőt szolgálhassa. Rövid, tartalmas beszéde végén felkérte a közönséget, hogy mondják el a Magyar Hiszekegyet. A hitvallásszerű Magyar Hiszekegyet hangosan mondta el a közönség s utána a Dalárda férfikórusa elénekelt. E megható percek elmúltával dr. Balta Zoltán főjegyző felkérte dr. Ajtay Ferenc, Kattrá Endre és Szentpétery Gyula képviselőtestületi tagokat, hogy a közgyűlés küldöttségeként keressék fel az épületben tartózkodó dr. Gazda Endre alispánt és hívják meg a közgyűlésre.

A terembe belépő alispánt kiürítő tapsvihár fogadta. Dr. Gazda Endre alispán, mint a vármegye törvényes küldöttje, a Szentistváni alapgondolat nevében megnyitja a közgyűlést és felkéri dr. Ajtay Ferenc, Kattrá Endre, Brandt József, városatyákat, hogy hívják meg dr. Udvar József polgármestert a közgyűlésre. Pár perc múlva a küldöttség élén megjelent a város polgármestere, akit a közönség hosszan és meleg szeretettel ünnepelt.

Dr. Gazda Endre alispán lírai színekkel ékes beszédében Szilágysomlyó város történelmi múltjáról emlékezett. Beszédét kivonatossan közöljük.

— Üdvözlöm ennek a képviselőtestületnek kinevezett tagjait, akik e pillanatban testületté egybeforrva fogadják a város lakosságának bizalmát. Üdvözlöm külön felsorolás nélkül azokat, akik itt, az első közgyűlésben megjelenni szívesek voltak... Történelmi perc történelmi levegője hat át, ennek a városnak örök vazallusa voltam. Már gyermekkoromban megigézett ez az emlékekben gazdag város. Somlyói gyermekkoromban fürödtem ennek a városnak történelmi levegőjében, talán még irigyeltem is a nagy történelmi várost... E város falai között, úgy éreztem, ott bolyong annak a Szilágyi Mihálynak a lelke, akinek nyugtalan katonái itt zsongtak a somlyói várban. Irigyeltem e várost, amely királyokat adott, nemcsak Erdélynek, hanem a büszke Lengyelországnak is. Ezt a várost a magyar történelem lengi körül. 1848-ban itt nyujtották át Magyarországot diszkardját Bem tábornoknak. Itt nincs román alkotás s e város felett mégis elhangzott a trianoni szó s vesznie kellett. Néztam a Magura kéklő

ködbe burkolt hegyeit. Már nem irigyeltem multját, már féltettem jövőjét, vártam... vártam, hogy mikor gyul fel még egyszer a tűz a Magura ormain, mely kiemeli a szomorú homályból... s amikor a Belvedere palotából fujt a szél s elfujta a ködöt a Magura felől, én voltam a legboldogabb...

Mindaz, ami most a lelkemből kikapott s amit e pillanat hatása alatt úgy mondom, mint lelkem lelkét, — talán még jobban aláhuzza, még ünnepélyesebbé teszi, hogy e falak között hangzik el, ahonnan elmúlt egy korszak, amely a közérdekeken, közkérdéseken csak kalózkodott. E falak közé az elröppent korszak helyett egy új korszak jött, azoknak a hatalma, akik arra egyedül érdemesek voltak a történelem és őseik jogán.

Örömmel fordulok a polgármester ur felé, akinek személyisége nagy nyereség és biztosíték e város boldogabb jövőjére nézve. Akit szeretni megtanultam gyermek és ifju koromban, becsülni pedig a 22 év nehéz küzdelmei alatt. Ekkor ismertem meg igazán, mint a magyarság törhetetlen harcosát, aki vivta a vivhatatlant is. Becsülésem legmagasabb fokával nézem. Boldog az a város mely az ő munkásságát megnyerhette. Nagyon, kérem alispáni szóval kérem a képviselőtestületet, hogy álljon a polgármester mellé, a tisztviselőkar mellé, a jövőt gazdagító munka mellé.

Most, e beszéd során eszembe jut az a borzalmas nap, 22 év előtt, amikor a feldult otthonból, az országút porát koldusként járva menekültünk át Zilah városából Szilágysomlyóra százan és ezren. Ez a város szeretettel fogadott. Ez a város ruhát adott ránk... Én elhoztam a ruhát, visszadom a ruhát, a *közvéleményruhát*, éljen benne, alatta Somlyó népe. Becsülje meg, éljen úgy, hogy boldog legyen s örökké magyar.

Az alispán végül *Horthy* kormányzó urunkról emlékezett meg. Szavait nagy tetszésnyilvánítással fogadták.

Utána dr. Udvar József polgármester emelkedett szólásra. Üdvözölte az alispánt, a képviselőtestületet s mindazokat, akik megjelentek ebbe a házba, amelynek fiaiit még a Szentistváni Magyarország emelte fel. Ebbe az épületbe — mondotta a polgármester, — az új magyar közigazgatás úgy jött vissza, mint ősi örökségükbe. Mi ebbe az épületben otthon vagyunk. Mély és meleg vendégszeretettel üdvözlöm dr. Gazda

Endrét, az első magyar alispánt, aki eljött ide, hogy bölcsességével, széles látókörével maga indítsa útjára az első magyar képviselőtestületi közgyűlést. Felelősségérzetével, kötelességtudásával mély emberi megértéssel áthatott szeretetével ahhoz a hajóskapitányhoz hasonlít, akinek hajója hajótörtekkel van tele. A trianoni átok sebesültjei vannak hajóján. Ez a hajó fenékgig van fekete könnyekkel, amelyet ki kell merni. A sebesülteket gyógyítani, a könnyeket letörölni, ehhez egész ember kell.

...A 22 év alatt számtalanszor tárgyaltam az alispán urala a megszorított sok magyar életért... végtelen boldogságot érzek, hogy most itt üdvözölhetem, mint az én első helyen álló parancsnokomat, közvetlen fellebbvalómat...

A mi régi, de örökké ifjú magyar célunk s az ez iránt soha nem lankadó törekvéseink nevében nyujtom felétek a kezem, amikor az első kiinduló lépést megtesszük, mely a város boldogsága és jóléte felé vezet... Üdvözlöm az egész várost, a szegényeket épp úgy, mint a gazdagokat, az egészségeseket, a betegeket, az élőket és azokat, akik a Magura oldalán pihenve nem érheték meg magyarrá válásunk nagy örömét. Üdvözlöm az új testvéreket, akik az anyaországból jöttek, hogy velünk együtt dolgozzanak Erdélyért és a mi drága honvédeink itt állomásozó csapatait, amelynek parancsnoki kara a közgyűlésen megjelenni sziveskedett (a terem lelkesen ünnepelte a magasrangú tisztet).

A polgármester tovább folytatta beszédét. Felsorolta, a likvidálás óta a városházán — egyelőre képviselőtestület támogatása nélkül, — lefolytatott munkát, amely az építés, a fejlesztés jegyében történt, a régi romok eltakarítása után. Bemutatta segítőitársait a tisztviselőket, akinek munkájáról dicsérő, meleg szavakkal emlékezett meg: dr. Balta Zoltán főjegyző, dr. Csiszár Kázmér aljegyző, dr. Muzsnay István fogalmazó, Fónagy Ernő főszámvevő, Dankó Gyula alszámvevő, Gocz Lajos pénztárnok, dr. Kiss Emil tisztifőorvos, dr. Nádudvary György városi tisztiorvos, Baranyi István állatorvos, dr. Szentpétery Elemér városi ügyész. Elmondotta, hogy a pénztár teljesen üres volt, még a pénztári könyveket is elvitte az utolsó román vezetőség, ellenben itthagyták a kifizetetlen számlákat. Első dolgunk az volt, — mondotta Udvari polgármester, — hogy a pénzügyeket restauráljuk. Kifizettük az összes számlákat, az iskoláknak megadtuk ami őket megillette, beruházásokat eszközöltünk, épületeket javítottunk a szükség szerint át, a tisztviselők pontosan kapják fizetésüket, szociális segélyeket adtunk s mindezek dacára is az évvégi pénztárzárlat 7000 pengő többletet mutatott. Ez a becsületes munka, amely nem a haszonlesés, egyéni haszonszerzés, de a közjóért való önzetlen áldozatkészség jegyében folyik, ez a mi erőnk. A magyar közigazgatás legméltóbban így mutatkozhat be.

A tennivalónk még igen sok. A város vagyona egymilliószázötvenezer pengőt tesz ki. Ezzel szemben itt van 143.900 pengő amortizációs kölcsön, amelynek még a kamatait sem fizették. ...A város,

az utcák olyan elhanyagolt állapotban vannak, mint a legsötétebb Balkánon. Nézzék meg a járdákat. Nem csoda, ha úgy tönkrement az aszfalt, mert 22 év alatt legalább 26 polgármester táncolt rajta. Erre kellett a pénz. Egyéni érdekek, politikai akciók dzsungeljét gazdagítani. Ezt szenvedjük meg mi még sokáig. Mindenesetre azon igyekezünk, hogy helyrehozzuk a helyrehozhatót.

Az iparosságról emlékezett meg aztán a polgármester. — Az iparosság, — mely a város zömét képezi, — ragyogó példáját adta a multban is a magyar magartartásnak. Egész lelkemmel azon leszek, hogy ezt az iparos osztályt, anyagi segítségben s kulturálisan is oda vigyem ami méltán megilleti őket. Iparügyeink rendbe jönnek. Ki fogjuk tudni adni az új iparigazolványokat. Örömmel szögezem le, hogy az engedélykérők 93%-a magyar. Közélelmezés terén Szilágysomlyó, — hála felettes hatóságunk gondoskodásának, — kielégítő. Ha nem is duskálunk minden jöbön, de a legszükségesebbet megkapja mindenki. Nagyon kérem a város lakosságát legyen türellemmel, ne zúgolódjanak há áldozatot is kell hozni, ha egyről-másról lemondani is kényszerülnek, gondoljanak arra, hogy 22 év alatt mennyit túrtunk, mennyi nagyobb, szentebb és drágább dologról kellett lemondani, most mindazokat megkaptuk. Ha tehát 22 évig tudtunk nyelvünkben megbénítva, nemzetiségi sőt emberi jogainkban megcsontítva túrni, úgy túrhunk most is pár hónapot, pár évet, mert ezt önmagunkért, drága magyar hazánk megerősödéséért, azért, hogy többé ne kelljen lemondani, túrni, semmiről, senkitől.

Dr. Udvary polgármester ismertette a többi ügyosztály munkásságát is. Kiemelte hogy mennyire szorgalmazzák a hadirokkantak és hadigondozottak ügyét. A népmozgalmi hivatal is teljes munkaerővel dolgozik. Az egész vonalon teljesítjük azt amit ennek a nehéz, átmeneti időnek követelményei ránk parancsolnak. A szociális helyzet sajnos világpolitikai eredmény. Sok a panaszos ember s bizony annak aki mások dolgával foglalkozik, szíve kell legyen. Szociális tartalommal, véghetetlen emberszeretettel telítve, mert a 22 év sebeit csak így lehet meggyógyítani. ...A napi politika nem foglalhat helyet ezek között a falak között. Itt csak egy politika lehet: szeretni, szeretni ezt a várost, a magyar tisztességet ide behozni, hogy valóban tudjuk felépíteni a mi eljövendő Nagy-Magyarországunkat. *Felfelé a magyar szívekkel s lefelé azoknak a kezével, akik ezt a szép magyar ábrándot szétakarják cibálni. Fegyelmelmeztség, rend, béke és szeretet az az út, amelyen a képviselőtestületi tagokkal s a tisztviselőkkel elindulunk.*

Dr. Udvary polgármester beszédének elhangzása után Lipcsey Gyula pápai kamarás, plebános, a katolikus egyház, Gál Ferenc s. lelkész pedig a református egyház nevében üdvözölték az alispánt és a közgyűlést, Kattrá Endre az Ipartestület és a kereskedők, Dr. Mártonfi István a város magyar társadalma nevében, Dr. Köhalmy László főjegyző pedig Zilah város nevében. Az elhangzott üdvözlések után Dr. Balta főjegyző felolvasta az üdvözlő táviratok szövegét,

amelyet a képviselőtestület elfogadott. Szövegük a következő:

Nagyméltósága

Dr. Keresztes-Fischer Ferenc
belügyminiszter urnak

Budapest.

22 éves idegen uralom alól felszabadulva Szilágysomlyó megyei város képviselőtestületének alakuló gyűlése mély hódolattal és tisztelettel üdvözli Nagyméltóságodat kérve az Egek Urát, hogy e rendkívüli nehéz napokban is áldás kísérje a nemzet érdekében kifejtett munkásságát. Dr. Udvary József polgármester.

A második táviratot dr. Sass Elemér m. kir. belügyminiszteri osztályfőnök urnak küldték a következő szöveggel:

„A 22 éves idegen uralom alól felszabadult Szilágysomlyó megyei város képviselőtestületének alakuló gyűlése, mély tisztelettel üdvözli méltóságodat és kéri hogy munkájának kezdeti nehézségeit Méltóságod sziveskedjék bölcs támogatásával könnyíteni. Dr. Udvary József polgármester.”

A közgyűlést Dr. Gazda Endre alispán zárta be. Meleg szavakkal kérte egyetértésre a képviselőtestületi tagokat s a várost. Ne felejtsek el, hogy Szilágysomlyó népe fogadalmat tett. Ezután a közgyűlés lelkes, meghatott és ünneplő hangulatát több ízben tapsokkal kifejező, — közönsége Horthy kormányzó urunkat éltette és végül elénekelte a Himnuszt.

Az ünnepély, a közgyűlés véget ért. De elindult az a munka, melyet minden magyar magára kell vállaljon, hogy a várost fejlesztve, az országot erősítse: a Szentistváni Nagymagyarország megdöntetlen eszményét.

Lelkészt választottak a szilágysomlyói reformátusok.

A mult esztendő derekán, éppen a legnehezebb időben maradt vezetőlelkész nélkül a szilágysomlyói református egyházközség.

A nagyfontosságú politikai események arra késztették a presbiteriumot, hogy a lelkészválasztást elodázza addig amíg a rend és fegyelem helyre áll minden vonalon. Néhány hét előtt végre elérkezettnek ítélték az időt arra, hogy a megürült papiszék megtalálja Köblös Endre méltó utódját. A presbiterium arra a megállapodásra jutott, hogy egyhangú meghívással illetve szavazással választanak lelkészt, hogy elkerüljék a választási harcokkal járó személyi érelemeket, vitát, széthuzást. Kovács Zsigmond esperes, tanácsantói lelkészt hívta meg személyesen a presbiterium, aki a meghívást el is fogadta.

E hó 15-én, vasárnap délelőtt a templomban volt a lelkészválasztó közgyűlés, melynek levezetésére Dr. Udvary József egyházmegyei tanácsostag és Gál Ferenc s. lelkész kaptak megbízást. Dr. Udvary tárgyilagos beszédében kérte a közgyűlés szavazó polgárait, hogy elejét véve a széthuzásnak, egyenetlenségnek, rendbontásnak, válasszák meg egyhangulag Kovács Zsigmond esperest, aki lelkésznek is embernek is kiváló, s aki minden tekintetben érdemes a szilágysomlyói lelkészi tisztre.

Dr. Udvary József beszédének elhangzása után a közgyűlés egyhangulag megválasztotta Kovács Zsigmondot s így a hosszú idő óta elárvult szilágysomlyói református egyházközség élére újra egy agilis, kiváló képzettségű lelkész került.

Hatvan éves

a magyar csendőrség.

Szilágyosomlyón is megünnepelték a Csendőrnapot.

A legfőbb Hadur rendelete szerint a magyar nemzeti hadsereg különböző fegyvernemei minden évben valamely emlékeztető alkalommal, rendszerint védőszentjük névnapján, ezrednapokat tartanak. Így a huszárság Szent György napját, a tüzérség szent Borbáláét ünnepli meg.

Kormányzó urunk e rendelkezést néhány év előtt a m. kir. csendőrségre is kiterjesztette. A legfelsőbb parancs a Csendőrnapot február 14-én állapította meg. Ez a nap annak évfordulója, amikor 60 esztendővel ezelőtt Magyarország apostoli királya: I. Ferenc József szentesítette a csendőrség felállítását elrendelő törvényjavaslatot. Ekkor kezdődött el a magyar királyi csendőrség megszervezése.

A csendőrség fejlődésének rövid története.

A kialakuló intézmény magvát, — nemzeti viszonylatban, — messze még az Ókorban megtaláljuk. A római közigazgatás praetori tiszte tulajdonképpen már ennek előfutára. A szétbomló birodalom utódállamai, közöttük elsősorban Franciaország, ugyancsak fenntartották a Rómától örökölt közbiztonsági intézményeket. Maga a „Zsandár“ szó is francia eredetű. Napoleon nevezte így: „Gens d'arme“ a meghódított északitali területek rendfenntartására létesített fegyvernemet. A napoleoni háborúkban megszállott Belgium, Hollandia, Karinthia, Krajna, Dalmácia szintén megismerkedett ezzel a fegyvernemmel. Innen vette át Ausztria. Az osztrák „zsandár“ tulajdonképpen a hadsereg kereteibe tartozott. A szabadságharc leveretése után Magyarországon is meghonosították, de az 1867-es kiegyezéskor megszűnt.

A magyar csendőrség.

Az 1881. II. törvényoikk egészen új alapon állította fel csendőrségünket. A megyék maradi közbiztonsági rendezere helyett korszerű in-

tézményt nyertünk. A betyárvilág letűnte ennek köszönhető.

Az 1900-as években különösképpen a pénzhamisítók és tolvajbandák rémeként szerepeltek, de az 1912-es politikai mozgalmakban, sőt az 1912—13-as Balkán-háború alatt szükségessé vált határvidéki biztonsági intézkedésekben is tevékeny részt vettek.

A csendőrség átszervezése.

1899. január elsejével az életbelépő, új polgári büntető perrendtartás bizonyos szervezésbeli módosításokra készítette a csendőrséget is. Még keresztül sem vitték teljes egészében azokat, amikor kitört az 1914-es világháború. A csendőrség ugyancsak részt kapott belőle, főképpen a hadtápterületek biztosítása révén, mint tábori csendőrség. Hivatásához, eszményéhez hű maradt a világháborút követően meglakult Független Magyarország legutóbbi két évtizedében is. S az anyaországhoz visszacsatolt Erdélynek épp a közelmúltban volt alkalma erről meggyőződni, amidőn az átmeneti idők nehéz napjaiban csodával határos gyorsasággal állították vissza a vidéken a megingott élet és vagyonbiztonságot.

Az első szilágyosomlyói csendőrnapi.

Ennyi történelmi emlék méltán megérdemli a visszapillantást. Minderre a legalkalmasabb a kijelölt „Csendőrnapi“. Az ország minden egyes csendőrségén bensőséges ünnepség keretében ülték meg az emlékezés e napját.

Február 14-én, pénteken Szilágyosomlyón is megrendezték az első csendőrnapi.

Egyszerűen minden különösebb külsőség nélkül a testület kebelén belül folyt le a csendőrségi ezrednap. Isten-tisztelet után az összegyűlt csendőrök előtt a parancsnok méltatta a nap jelentőségét. A rövid ünnepség után közös ebéd volt.

Hogyan kérjen adókedvezményt az erdélyi kisiparos?

A kolozsvári ipartestület fontos tájékoztatója.

A magyar pénzügyi törvények a kézműipar (kisipar) számára különböző kedvezményeket nyújtanak. Utalnunk kell itt elsősorban a 160.000 számú pénzügyminiszeri rendeletre, amely szerint azok az önálló kézműiparosok, akik: 1. segéd nélkül, vagy 2. egy tanonccal, vagy 3. egy segéddel, vagy 4. két tanonccal, vagy 5. egy segéddel és egy tanonccal dolgoznak, általános kereseti adó fejében igen kedvezményes tételes adót fizetnek, amely arányban áll a kézműiparos üzletbérével és lakbérével is. A 60 éven felüli kézműiparosok és a hadirokkant kézműiparosok a tételes adónak felét fogják fizetni.

A tételes adó kedvezményében részesülő kézműiparosok listáját a fentemlített pénzügyminiszeri rendelet intézkedései szerint az ipartestületek kötelesek összeállítani. A kolozsvári ipartestület ez évben az ipartestületi tagok összeírása alkalmával a tagok által bejelentett és aláírásukkal hitelesített adatokat vette alapul, mert a múlt évben az ipartestület nem működött és a kisiparosok nem voltak kötelesek bejelenteni alkalmazottaikat.

Az ipartestület által benyújtott kimutatásban szereplő kézműiparosok, ha legfeljebb egy segéddel és egy tanonccal dolgoznak, nem kötelesek adóvallomást benyújtani, mert a kedvezményes tételes adót a kimutatás figyelembevételével hivatalból fogják megállapítani. Eppen ezért minden önálló kézműiparos saját érdekében cselekszik, ha legkésőbb február 12-én délig jelentkezik az ipartestületi tagösszeíráson az ipartestület helyiségében és az elmulasztott jelentkezést pótolja.

A munkabérek kereseti adója általánosságban is fizethető.

A magyar pénzügyi törvények lehetővé teszik, hogy a legfeljebb öt alkalmazottal dol-

gozó kézműiparos a személyzet kereseti adóját általánosságban fizesse.

A személyzet kereseti adóját általánosságban fizetheti az a munkaadó, akinek legfeljebb öt alkalmazottja van (a szerződötett tanoncokon kívül) és egyike sem végez irodai munkát, vagy aki megfelelő iskolai képzettség hiányában a személyzeti adó levonásával kapcsolatos írásbeli teendőket elvégezni nem tudja és nem áll módjában erre a célra irodai munkatérrel alkalmazni. Az alkalmazottak számának megállapításánál figyelembe veszendők a kereseti adó alól mentes alkalmazottak és az ugynevezett bedolgozó munkások is.

Az alkalmazottak kereseti adójának általánosságban való megállapítását kérni lehet egy évre, vagy meghatározatlan időre. A személyzetben történő változást általánosítás esetén csak abban az esetben kell bejelenteni, ha az eltávozott alkalmazott helyébe olyan alkalmazottat vesz fel a kisiparos, akinek fizetése 30 százaléknál magasabb, vagy alacsonyabb összeggel változik, vagy pedig új alkalmazottat nem vesz fel. A változást mindig 15 napon belül kell bejelenteni.

Az alkalmazottak kereseti adójának általánosítása ez évben február 15-éig kérhető. A szükséges bejelentési lap beszerezhető a városi adóhivatalnál, vagy pedig ipartestületi tagok részére az ipartestületnél.

Megjegyezzük, hogy az alkalmazott illetményeinek bejelentésénél figyelembe kell venni a természetbeni járandóságokat és a pincérek-nél, továbbá borbélysegédek-nél a borraalóbból várható bevételt.

A kézműiparosok könyvvezetése.

Az érvényben levő adótörvények szerint a kötelező könyvvezetés alól mentesek a segéd nélkül, legfeljebb három segéddel dolgozó kisi-

parosok. (A tanoncok és az időnként kisegítő családtagok nem számítanak. Ezeknek tehát felesleges kérniük a mentesítést a kötelező könyvvezetés alól, mert ezt a mentességet a törvény amúgy is biztosítja számukra. A mentességet kérniük kell azonban azoknak, akik háromnál több segéddel dolgoznak azonban hiányos iskolai képzettségük-nél fogva az egyszerű üzleti könyveket sem képesek vezetni és az üzlet kis terjedelme nem teszi lehetővé a könyvvezetésére is képes segéd alkalmazását.)

A túl magas adóhátralékok törlése.

Ismeretes, hogy az elmúlt 22 esztendő alatt a román adórendszer milyen magas közterheket rótt az amúgy is lerongyolódott és elszegényedett magyar kisiparosság vállaira. A románoktól ittmaradt adófőkönveken egy-két segéddel, vagy segéd nélkül dolgozó magyar kisiparosokat még ma is több száz pengőre és ezrekre menő adóhátralék tehel. Ezeket a magas adóhátralékokat az adóhivatalok pénzügyminiszeri rendelkezésekre hivatalból is felülvizsgálat alá veszik és a legmesszebbmenő méltányosság elveinek figyelembevételével lezállítják, vagy pedig törlik. Jóllehet a felülvizsgálat hivatalból történik, a kisiparosok helyesen teszik, ha erre vonatkozólag egyéneként adnak be kérést, hogy egyéni körülményeik figyelembe vehetők legyenek.

Erdély részvétele a mezőgazdasági kiállításon.

Az OMGE által március 29—április 6. napjain rendezendő mezőgazdasági kiállításon és 50. jubiláris, tenyészállatvásáron több, mint egy negyed évszázad múltán ismét részt fog venni Erdély mezőgazdasága is. A visszatért Keletmagyarország és Északerdély részvétele számára az OMGE egy külön kiállítási csarnokot ajánlott fel, amelynek benépesítésére és az erdélyi magyar mezőgazdaság mai helyzetének bemutatására az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet kérte fel. Az MGE a felkérést örömmel vállalta és már hosszabb ideje élénk szervezőtevékenységet fejt ki annak érdekében, hogy az erdélyi mezőgazdaság minél tanulságosabb anyaggal és minél tetszetősebb keretek között mutakozhassék be a kiállítás látogatói előtt. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet felhívta tagjait, valamint a visszacsatolt terület községeit és közbirtokosságait, hogy a lehetőség szerint igyekezzenek apaállatszükségletüket a budapesti kiállítás válogatott minőségű tenyészállatanyagából fedezni, a földművelésügyi miniszterium által kiállításba helyezett rendkívüli vásárlási kedvezmények és az ingyenes hazaszállítás kedvezményének igénybevételével. Végül az EMGE magára vállalta a visszacsatolt keletmagyarországi és erdélyi kisgazdák csoportos felutazásának megszervezését is a budapesti kiállítás megtekintése céljából.

Nagyszabású lesz az új népruházati akció.

Laky Dezső közellátási miniszter bejelentette az olcsó népruházati akció megindítását. Ebben az ügyben az érdekeltekkel már több ízben folytak tárgyalások. Az akció elsősorban a munkásosztály ellátását kívánja biztosítani a e célból olcsó pamutszövetek, gyapjuszövetek és kötött-szövöttárúk kerülnek forgalomba. Az akció igen széles mederben fog folyni. A kereskedelmet az értékesítésből kikapcsolják és helyi bizottságok fogják az arra rászorulókat ruházati cikkekkal ellátni. A központokat vármegyénként szervezik meg a azután a helyi bizottságok kapcsolódnak be ebbe a nagyszabású munkába. Gondoskodás történik a cikkeket nyersanyagának tartálékolásáról. A gyárakkal megbeszéljük a munkaprogramot, mert az akció nagy méreteire való tekintettel a gyártás legalább fél évig eltart. Természetesen a kész árukat fokozatosan forgalomba hozzák.

Használt nagy karosszéket keresek megvételre!

Cím a kiadóhivatalban.

Csak 1 tojással is kitűnő a magyar kalács:

Hozzávalók:
 12 1/2 dlq. aszt. vagy cs. 2 1/2 dlq. tej,
 15-17 dlq. cukor. 50 dlq. liszt,
 1 egész tojás. 1 csomag Dr. Oetker-jés
 1 citrom leve és reszelt héja. 12 dlq. mazsola.

A hársra kevert eszterga a csürot. tojást. citromhéjat és levet elkeverjük. A fésztebe vegyítjük a sütőport, azt felváltva a tejjel hozzákeverjük, míg a liszt és-tej is elfogyott. Legvégén kerül be a mazsola. Zúzott, morzsdával kitöltött kuglóf vagy más formában sültük.

Sütési idő: 60 perc, közepes hőmérsékleten.

Receptkönyvet kívánságra ingyen küldi:
 Dr. OETKER & Budapest, VIII. Conti-utca 25. szám.

Dr. Oetker SÜTŐPORRAL ÉS VANILLINCUKORRAL

Tovább garázdálkodnak a névtelen levélírók.

Egyik számunkban már írtunk arról a fertőző erkölcsi járványról, (a névtelen rágalmozók aljas hadjáratáról,) mely városunkban oly sajnálatos módon terjed. Hiába próbálják útját állani, jobban dühöng mint valaha.

Eddig a különböző hivatalokat árasztották el névtelen feljelentésekkel, a minden emberi méltóságból kivetkezett titkos besugók. A hatóságok az első időben le is folytatták a nyomozást a névtelen feljelentések tárgyában is, de miután azonban legtöbb esetben az derült ki, hogy a névtelen feljelentők a legképtelenebb hazugágokkal vezették félre a hatóságokat, — ezzel akarván bemártani ártatlan embereket, — a hatóságok félredobták a névtelen feljelentéseket, illetve a névtelen feljelentők személyének megállapítása ellen indítottak nyomozást, hogy példásan megbüntetve a másik becsületében gázolókat, elvegyék a kedvét mindenkinek ettől az ocsmány szórakozástól. A m. kir. rendőrség a sajtó útján is közölte, hogy nem veszi figyelembe ezután a hozzá beérkező névtelen feljelentéseket olyan értelemben, ahogyan azt a feljelentők szeretnék, ellenben a névtelen levélírók ellen folytat le nyomozást. A gyáva feljelentők erre megtorpantak és azóta nem is érkezett névtelen feljelentés egyetlen hivatalba sem. Ellenben névtelen levelekkel árasztják el a várost, ismert urinók kapnak olyan arcpirító rágalmozókkal teleírt leveleket, hogy még hozzátartozóiknak is restellik megmutatni, nemhogy a rendőrség segítségét vegyék igénybe.

E sorok írója, — nyilván bosszúból a multkori cikke miatt, — azóta már a negyedik névtelen levelet kapta. Nemcsak női becsületében támadják a legpimaszabb hangon, de megfenyegették azzal is, hogy egzisztenciálisan tönkreteszik. E sorok írója sem fordul a rendőrséghez. Miért terhelje a nyomozó hatóságot ilyen csunya ügygel. Irgalmat sem kér a névtelen levélírótól. Ha tetszik valakinek az, hogy egy védtelen, törekeny gyenge asszonyt rágalmozzon — ám tessék. Azok, akiknek a véleményére ad, úgy is tudják róla, hogy szerény és komoly nő, akitől távol állanak azok a dolgok, amelyeket a névtelen levélíró „az egész városban el akar mindenkinek mondani”. E sorok írója mint nő és mint ember felemelt fejjel járhat. Nem rabolja el senki boldogságát, nem dult fel családi fészket, nem vette el senki kenyerét. S azt üzeni a névtelen levélíróknak: egzisztenciális támadástól nem fél. A Sajtókamara nem vetie volna fel tagjai sorába, ha arra nem ítélte volna érdemesnek. És ha felvette, meg is fogja védeni. Ami a másik fenyegetést illeti, ettől sem fél. Nincs semmi olyan titka aminek leleplezése becsületére árnyékot vetne. És ha a hitvány levélíró csakugyan megpróbálná beváltani azt amivel utolsó levelében fenyegetőzik, bizonyára akadna valaki aki megvédené. Ha nincs is férje sem szerelmese aki sikra szálljon érte, — apja beteges öreg, fivére messze távol, — de talán, nem veszett ki még a magyar lovagiaság, a magyar férfiak szívéből. E sorok íróját a becsületes, önzetlen emberek bizonyára védeni fogják, és addig is védi ártatlanságának tudata.

Nemcsak a névtelen levélírók, a titkos besugás vált szomorú divattá Szilágyosomlyón. Hanem a nyílt rágalmozás is, mely felelőtlenül annyi sok keserűséget, annyi sok erkölcsi és anyagi kárt okoz a megrágalmozottnak. És védekezni sem tud ellene. Mert a rágalmozók tömött, piszkos pénzeszsákjaikon trónolva megközelíthetetlen pöfeszkedéssel köpködik romboló rágalmaikat. A régi világ sápolóival, panomistáival szerzett vagyonuk, a kisemberek szehvedése árán szerzett fényűző boldogságuk elvakítja az emberek nagy részét s elhiszik — vagy ami még rosszabb, — mutatják, hogy elhiszik e törvénytelen uton harcosolt vagyonok tisztességes eredetét s azt hogy a kellemetlen hatósági kutatások oka semmi más minthogy valaki egy irigy és saegény asszony névtelenül jelentgeti őket. Hítsorsos vádolja ezzel hítsorsát! És azok között az emberek között ahol a pénz a rang, ez nagyon súlyos vád! Mert ott a gazdag embernek ad igazat a hitközség is, s a hítsorsosok is. Ha a gazdag kijátsza a törvényt s valahogy rajtaveszt, kifelé, a világ felé azzal védekezik, hogy egy szegény szomszédja jelentgeti, az a hatóságok besugója s hogy bosszu műve az egész. S ezzel a mosakodással egy tisztességes családot mártanak be a megvetés mocsarába. A nagy lelkiszenevedéseken kívül, melyet az ártatlanul meghurcolt érez, még anyagi boldogulásában is gátolják.

Szomorú jelenségei ezek egy szomorú korszaknak, amelyben idegbomlott, lelkiismeretlen, szennyes fantáziájú, beteg lelkű emberek garázdálkodnak. A becsületes, komoly, szerény, dolgozó és önzetlen emberek fáradtságos, lelkiismeretes munkájuk jutalmaként, pihenés helyett, megértés, megbecsülés helyett, ezt kapják: névtelen vádaskodások nyomán keletkező meghurcoltatást, névtelen levelek nyugalmat, idegetzaklató izgalmat, szóbeli rágalmozás, társadalmi megbélyegzettségét, anyagi romlást. Remélhetőleg nem sokára. Mert bizonyára már a közeljövőben eljutnak a névtelen levélírók s a rágalmozók oda ahová régóta valók: az örültekházába és a börtönökbe.

Ezentul gazdasági szempontokat is vizsgálják az új iparjogositványok kiadásánál.

A kereskedelmi miniszter rövidesen utasítást ad ki az iparjogositványokat kiállító hatóságoknak, amelyben kötelezi őket arra, hogy iparjogositványok és iparjogositványok kiállításánál ne csak a kérelmező személy körülményeit vizsgálják, hanem mérlegeljék azt is, hogy a szóbanforgó szakmában szükség van-e újabb cég alakítására.

Ez a rendelkezés összefüggésben áll azzal az egészségtelen inflációval, amely textil, gyarmatárú, óra és más nagykereskedői szakmában az utóbbi hónapokban jelentkezett és amelynek levezetése külön gondot okoz a hatóságoknak.

LEVELESLÁDA

Kedves Zsófi! —

Elolvastam második levelét. Többször is. Ami a sorok között oly fájdalmas rezignációval bujkál, azokat is. Ugy szeretném megvigasztalni Magát kedves, ismeretlen barátnóm, szeretném ha én lehetnék az a bizonyos „lelkimankó” akinek segítségével újra megtanul járni, hinni ha nem is esodákban de abban, hogy a világon minden elrendeződik és szépen, magától elsimul. Zsófi! „Ha a jövőn akarunk uralkodni, át kell formálnunk néhány, kissé szomorú mosollyá a multat.” Zsófi! semmi, ami érzésekre van építve, nem állandó. Sőt mennél gazdagabb, mennél sajtáságosabb és többoldaluan fejlett valamely egyéniség, annál kevésbé marad változatlan lelki állapota.

Senkisé nem állhat jót azokért az átalakulásokért, amelyeknek az élet saját lényünket alávetheti; a megrázkódtatásokért, amelyeket egy másik lény megváltozása saját érzéseinken előidézhet. Kis barátnóm, a szép sorsok szerencsesorsok, nem kötelességparancsok. A szerelmet, akár az egészséget, el lehet hanyagolni és lehet ápolni és jó gondozás által fokozható úgy az ember átlagos élettartama, mint szerelmé. De a szerelem keletkezésének és elmúlásának végső okai épp oly titokzatosak, mint az élet eredete és elmúlása.

Igaza van, ha megboosát. Talán a fájdalom, amelyet magának okoznak őrajtuk is sebet üt. Higye el, hogy mielőtt egy érző és gondolkodó ember tudatosan fájdalmat okoz egy embernek aki őt szerette, vagy még szereti, ő maga már hallatlanul sokat szenvedett. Mélyebb természetek számára, akik kiszakították magukat egy életviszonyból, ez gyakran olyan nagy szenvedéssel járt, hogy örökre elhalványította az élet színeit. Mert minden olyan cselekedet, amely csekélyebb mint mi magunk, lealacsonyítja egyéniségünket.

Tudom Zsófi, tudom, hogy nem szeretni többé ez a legnagyobb fájdalom. És most is csak azt mondom, ha tárgyilagosabban is, mint a multkor. Mint ahogy egy ember önmagában véve nem érdemel kevesebb szerelmet azért, mert szerelmet viszonzatlanul hagy, éppoly kevésbé érdemel önmagában véve kevesebb szerelmet azért, mert az övé kialudt. Igazán megsemmisítettnek tehát igazán csak az érezheti magát, aki egyedül és kizárólag csak eszköze volt egy másik vágyának vagy játéknak, fejlődésének vagy munkájának; eszköz, melyet eldobnak ha nem képes több hasznot vagy élvezetet szerezni. Annak az embernek, akit így megcsaltak a szerelemmel egész lelki hatalmát kockára kell tenni azért, hogy megóvja lelkét a osökkentéstől, elkeseredéstől, szétrombolástól. Mert minden más sorscsapást úgy lehet viselni, hogy az ember növekszik alattuk. De elveszteni egy emberben való hitünket, ez a legnagyobb kín valamennyi között, mert semmiféle tekintetben nem nagyobbítja a lelket vagy fokozza az életet.

De még ebből a szenvedésből is fölemelkedhetik végül a lélek azon tudat által, hogy ő maga sokkal nagyobb érték, hogy sem egy másiknak alacsonyossága vagy kicsinyisége által megsemmisített engedelme magát. Évekkel, vagy talán évtizedekkel később megtörténhetik egy ilyen emberrel, aki egy csapással elveszített mindent — emlékei szentségét, élményei tartalmát, szerelme hitét — hogy önmagán átéli Spinoza intelmeinek igazságát, hogy egy ember cselekedeteit ne mosolyogjuk meg, ne is sirassuk, ne is istenítsük és ne átkozzuk, hanem csak kíséreljük meg megérteni. És akkor nehéz és nagy munka kezdődik számára, amely talán csak az élettel ér véget, a munka: e másik léleknek is a lelkébe nézni; a távolság perspektívájából szemlélni újra az elmúltat; belátni önmagát a maga korlátozottságában ugyanugy, mint a másikat a magáéban és így elkezdni megérteni.

Ez az egyetlen megbocsátás, amely van.

Vennék

5-6 hold

szántóföldet.

Cím: a kiadóhivatalban.

A kormány hitelakcióját

kiterjesztik a bankszerű fedezettel nem bíró kisiparosokra és kiskereskedőkre is.

A hitelpolitika terén a közelmúlt egyik leglényegesebb intézkedése a bankkamatláb 10%-os mérséklése volt. A betéti kamatot azonban — főleg a kiabetétesek érdekire való figyelemmel — csak félszázalékkal csökkentette a pénzügyi kormányzat.

A bankszerű fedezettel nem rendelkező kisiparosok és kiskereskedők hitelakciójának kereteit a kormány kibővítte. Ennek a hitelakciónak a keretében olyan kisemberek részesülnek kölcsönben, akik bankszerű fedezetet nyújtani nem tudnak s akiknek kizárólag egyéni megbízhatóságuk a kölcsön folyósításának az alapja. Gondoskodás történt arról is, hogy ilyen hitelekben a visszacsatolt terület kisiparosai és kereskedői is részesüljenek.

A mezőgazdasági termelés fokozásához fűződő fontos nemzetgazdasági érdekek szükségessé teszik, hogy a gazdaságszervező közleplejratu 10—15 év alatt törlesztendő hitelekhez is hozzá-

juthasson. Erre a célra sikerült a kormánynak 50 millió Pengő tőkét biztosítani. A kölcsönöket csak hivatásos mezőgazdák vehetik igénybe és kizárólag beruházási célokra használhatják fel.

Abból a célból, hogy a visszacsatolt keleti és erdélyi területen a közérdekű szempontok, ezek sorában a kis takarékbetétesek érdekei, megfelelő védelembe részesüljenek, a kormány a felvidéken szerzett tapasztalatok figyelembevételével a pénzügyi intézetekhez felügyelőket rendelt ki. Ez az intézkedés az erdélyi pénzügyi intézeteknek az új mezőgazdasági helyzetbe való bekapcsolódását nagymértékben megkönnyítette.

A kisemberek védelmét szolgálja az a rendelkezés, amely a zálogházi kamatokat 2%-al mérsékelte és az 5 pengőt meg nem haladó összegű zálogkölcsönöket a kezelési díj alól mentesítette. Az ilyen kisösszegű kölcsönök után tehát csak csökkentett kamatot kell fizetni s a zálogtárgyakat a póstatakarékpénztár díjmentesen kezeli.

FIGYELŐ

Harmincmillió dollár a háborúra.

Ha durva számitással összeadjuk azokat az orvosi számsorokat, amelyeket az Egyesült Államok két költségvetési évében háborús számlájának „követel” rovatába írt, körülbelül harmincmillió dollár hozzávetőlegesen 133 milliárd pengő jön ki. A magyar költségvetésnek félszázadig lehetne táplálkozni ebből az összegből. Az Egyesült Államok tehát minden hónapban 1.250.000.000 dollárt, naponta 41.000.000 dollárt, óránként 1.652.000 dollárt, percenként tehát körülbelül 27.500 dollárt, vagyis percenként százszáz pengőt fizet ki két éven át hadikiadásokra. Ha kimondta volna az Egyesült Államok eszelő egy esztendővel, hogy percenként ennek egyharmadát adja ki a világbékeknek, a világ gazdasági jólétének támogatására, akkor az emberiség építésére 10 milliárd dollárt adtak volna ki, de ebből a kulturának, munkaalkalmaknak, utaknak, házaknak, iskoláknak, gyáraknak milyen orvosi tömeget lehetett volna előállítani. Ki tudja megmondani ma, hogy a háboruban álló felek hadiszámlája milyen összeget mutat fel? Csak anyagilag? De mit jelent életben, szenvedésben, szétszórt családok, kihűlt otthonok számában? Mit jelent két ország különbözősége ha az egyik századokon át végignyargalt a háború, a másikat századokon keresztül nem érte ez a vihar, megéri azt a magyar ember, amikor például Dél-Franciaország csodálatosan megörzött 7—800 városai és kastélyai között bolyong. A magyarság ezt az összeget arányosan vérben, kultúrában, gyermekben megfizette.

A világ most dobálja a milliárdokat, de ezek a roppant összegek egyszer hiányozni fognak. Ezek tartozások, a jövődől elvett hitelek, amelyeket meg kell fizetni valamikor.

Jó családból való fiut tanulónak felvesz

Schweiger István
fűszerkereskedése, Szilágysomlyó.

3—8

Uj, keresztény kalap-, férfi- és női

DIVATKERESKEDÉS!

Szenháromság-tér,
(adóhivatal mellett)

NAGY MIHÁLY FIA.

HIREK

Látomás.

Előttem az Ur tsparanca áll,
s ítélet sug rám: halál! halál!

Lelkem látni kezd s elál a szavam,
s rémült nézőként így látom magam:

Önnön szívem vermébe estem
s a vétkeim komorlanak felettem,
szorongatnak, mint ordast a verem.
Fejem a mélység falába verem,
ha futkosok sükölve, rést keresve.
Jaj, ki szánna meg? Jaj, ki is szeretne?
Ordas vagyok, vad, vészivó, falánk,
Kinek verem kell, kötél és palánk
s ki kegyre irgalomra ne számítson.
Még én se szánom magam: én is irtom
a rusnya férget, mért csufit világot?
Már nem futkosok, már nem is kiáltok,
csak lihegek... Jaj mély es a verem!
Gyötör a vád s a halálfélelem.

Szükölve nézek fel ó szánj meg Isten!
Csak felfelé! Más menekülés nincsen!
S most tudom: nagyon mélyre kell veretnünk,
hogy a szemünk csak felfelé tekintsen.

Bódás János.

Szilágy vármegye Vitézi Széke.

Vitézi kérvények benyújtása.

Az Országos Vitézi Szék ujólag értesíti Erdély visszacsatolt területein élő, a Vitézi Rendbe felvételt kérelmezőket, hogy kérelmeik benyújtását ez év február hó 1-től engedélyezte.

A kérvényeket a Vitézi Rend kiskatája szerint kell megírni és a lakhely szerint illetékes Vármegyei Vitézi Széknél benyújtani. A vármegyei Vitézi Székek mindenütt a vármegyeházán működnek.

Az Országos Vitézi Szék egyidejűleg megengedte, hogy:

1. Azok a legénységi állományú vitéz jelöltek, akik a Vitézi Rendbe felvételre alapul szolgáló vitézségi érdmüket eredeti éremigazolvánnyal (vagy más eredeti okmánnyal) igazolni tudják, fegyvertény leírás nélkül is benyújthatják kérelmüket.

2. Legénységi állományú egyének származásukat csak szülőikig bezárólag igazolják, tehát kérelmüket benyújthatják akkor is, ha csak szüleiknek és nejük szüleinek kereszt és házasságlevele áll rendelkezésükre.

3. Ha a Kiskatában meghatározott okmányok valamelyike hiányzik, a kérvényeket akkor is be lehet nyújtani, az elbírálás ideje alatt azonban a hiányokat pótolni kötelesek, mert a vitézi eskü letételét az Országos Vitézi Szék csak a hiányok pótlása után rendeli el.

Nem lehet azonban beadni olyan kérvényt, amelyből a felvétel alapjául megkívánt vitézségi érem igazolványa hiányzik.

4. Saját telek alapítására vonatkozó és a Kiskatára vonatkozó feltételeinek megfelelő vitézi kérvényeket is be lehet adni.

Felhívom a kérelmezők figyelmét arra, hogy vitézi kérvényeiket csak az illetékes vármegyei vitézi székhöz nyújthatják be.

A Vitézi Kirendeltséghez, vagy az Országos Vitézi Székhez közvetlenül beérkező kérvényeket az illetékes Vármegyei Vitézi Székhelyekhez kell visszaküldeni, ami az érdemleges elintézés késleltetésével jár. A kérvényező érdekében áll tehát, hogy kérvényét a már megjelölt helyen nyújtsa be.

Esetleges felvilágosításért is az illetékes vármegyei Vitézi Székhez kell fordulni.

A vitézi kérvények elintézését sürgetni nem lehet.

Az állampolgárság tekintetében: a Kiskatát 4. sz. mintája szerinti községi bizonyítványba feltétlenül felveendő, hogy a folyamodó hol született, hová való illetőségű és hogy a bécsi döntés alapján kétségtelenül magyar állampolgár. A minta szerint községi bizonyítványt a községi elöljáróságtól kell kérni. Az állampolgárság igazolására, az eként kiállított bizonyítvány egyelőre elegendő, tehát külön állampolgársági bizonyítványt csatolni nem feltétlenül szükséges.

Vitéz Szabócsdy,
székkapitány.

— Személyi hír. Dr. Molnár János ügyvédi irodáját Szilágysomlyón, Vármegyeház-utca 1 sz. alatt megnyitotta.

— Hushagyó-keddi mulatság. A református Négyelet hushagyó-kedd estéjén műsoros teastélyt rendez, amely után tánc lesz. A teastély tiszta bevételét jótékony célra fordítjuk.

— Házasság. Feiger Dóra, Feiger Salamon bornagykereskedő leánya (Szilágysomlyó) és Lóvinger József Nagyvárad (Tasnád) f. hó 26 án tartják meg esküvőjüket Szilágysomlyón, melyre ezuton hívják meg ismerőseiket és jóbarátjaikat.

— A kormány nagy kedvezményekkel támogatja az olajmagvak termelését. Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter az országnak az olajos magvakhoz fűződő érdekeit tekintetbe véve elhatározta, hogy rendkívüli támogatásban részesíti az olajos magvakat termelő gazdákat. Az ország éghajlati viszonyai kedveznek a foglalkozási ágnek s az olajos magvak termelése mellett a gazda a közérdeket szolgálva saját számitásait is megtalálja. Jó eredményekre van szükség tehát e téren, hogy az olajos magvakal való saját ellátásunkat biztosítsuk és a vált kötelezet tségeknak is elegendő tehesünk. A földművelésügyi miniszter az 1941. termelési évre a következőképpen állapította meg az olajos magvak árait: a napraforgó magért 35 Pengőt, az olajlen magért hatvan Pengőt, a ricinusért 63 Pengőt és a szójababért 42 Pengőt fizetnek métermázsánként a helyi államásokon kocsiba rakva. A földművelésügyi miniszter ezeknél az emelkedett árnál több évi termelés terméshozamát vette figyelembe és így nemcsak az olajmagvak termelésének biztosítását tette lehetővé, de méltányos jövedelmet biztosított az olajmagtermelő gazdáknak. A földművelésügyi minisztérium a növényi olajhoz fűződő honvédelmi érdekeket figyelembe véve, ingyen vetőmag akciót kezdeményez, amelynek keretében a közeljövőben 7000 métermázsas napraforgómagot és 3000 métermázsas olajlenmagot oszt szét teljesen ingyen a Futura utján az arra érdemes gazdák között. A gazdáknak csak a fuvarköltségeket kell megtéríteni.

— A mozik igen drága helyárait felül akarja vizsgálni az Árkormánybiztosság. A vizsgálat egyelőre csak arra terjed ki, hogy az idei mozhelyárak nem toldtak-e el a tavalyiakkal szemben anélkül, hogy arra a mozik engedélyt kaptak volna? Szerintünk a vizsgálatnak általánosabbnak kellene lenni, s meg kellene vizsgálni az egész mozhelyárkérdést! Mert mindenki jól tudja, hogy a mozgóképszínházak milyen osekély üzemműködés ellenében érnek el óriási bevételeket és vonják el a drágább üzemből, de tisztább művészeti célokat szolgáló színházaktól a közönséget.

— Köszönettel nyugtázzuk azokat az adományokat, melyekkel jószívű olvasóink a nyomorba került magyar iparos család segítségére siettek. Gyűjtésünk eddigi eredménye: *Ujfalvy* Makka 2 pengő, a postások nyújtása 3 pengő 6 fillér, *Ács Gábor* 2 pengő, *Ranga Illésné* 5 pengő, *Grünbaum Aladárné* élelmiszer, N. N. élelmiszer. *Schönstein Antalné* élelmiszer *Brandt József* 100 lej. Nagyon kérjük azokat a nemes lelkű embereket, akik segíteni óhajtanak az önhibájukon kívül nyomorgó családon, kegyeskedjenek adományait a kiadóhivatalunkba juttatni.

Aktuális.

Érme pénzbeváltásnál a tisztviselő vizsgálja, hogy nem hamisak-e a darabok. — Egy 10 lejes darab a kopás folytán nagyon megeárgult; ez biztos jel arra, hogy a „második kibocsátás”-ból való — (hamis). Forgatja fejét a jóízű humoru bácsi és oda mondja a szigorúan vizsgáló tisztviselőnek: „Tessék már együtt hagyni a többivel, hadd repatriáljon ez is szegény”. — Tovább vizsgálja a lerakott pénzössomót, a száz-as nikkelle kerül a sor. Egyik darab gyanusnak tűnik fel a különös fehér színe és az elmosódó nyomása miatt is. A tisztviselő az éppen kisütött napfényre tartja a 100 lejest, hátha talál valamilyen elfogadható jelet a darab arcúlatán. Végül is megállapítja, hogy az érme hamis, mert a király-képen a szem nem nyitott, hanem zárt. Mutatja a megállapítást a pénzbecserelőnek, mire ez nagy komolysággal feleli: „hát ne tessék a fejét a napnak fordítani, mert akkor behunyja a szemét”.

Felhívás

a volt román politikai foglyokhoz.

Országos érdekvédelmi szövetségbe való tömörülés végett, saját érdekükben kéretnek, hogy f. hó 25—26—27 én d. u. 5—6 óra között jelentkezzenek a Trieszti Biztosító szilágysomlyói irodájában (a Szilágysomlyói Takarékpénztár épületében).

Meghívó.

A Műmalom és Villamosüzem R. T. Szilágysomlyó 1941 március hó 3-án d. e. 12 órakor a vállalat hivatalos helyiségében, Rákóczi-ut 30 szám alatt, évi rendes közgyűlést tart, melyre a T. Részvényeseket meghívja.

T Á R G Y S O R O Z A T :

1. A közgyűlés megnyitása és megalkulása.
2. Határozathozatal a lemondott igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok lemondása, esetleges határozat igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok elmozdítása tárgyában.
3. Igazgatóság tagjainak megválasztása.
4. A felügyelőbizottság tagjainak megválasztása.
5. Az alapszabályoknak a magyar kereskedelmi törvény szerinti magyar nyelvű szövegezése, azok szakaszainak átcsoportosítása, a magyar kereskedelmi törvény és joggyakorlat szellemének megfelelő módosítása.
6. 1940. üzleti év mérlegének bemutatása.
7. Esetleges indítványok.

Szilágysomlyó, 1941. február hó 12.

Az igazgatóság.

Kazal László s. k., a Műmalom és Villamosüzem R. T. élére kirendelt hatóági vezető.

Egy üzlethelyiség kiadó!

textil-berendezéssel együtt

Nagy Imre tér.

Érdeklődni lehet:
JÓZSEF ÉLIÁS,
órás és ékszerész.

1-3

Csak néhány nap

és

megnyilik

a Szentháromság-téren
(adóhivatal mellett) a

NAGY MIHÁLY
FIA

dusan felszerelt kalap, uri és női divatüzlete

Ki a jó vőlegény?

Erről a farsang idején rendkívül aktuális kérdéseről mindent megtud a Színházi Magazin legújabb számában. A cikkek között két Bethlen gróf szerepel: gróf Bethlen Margit Karády Katalin legújabb alakításáról, gróf Bethlen Ádám a Nemzeti Színházról ír beszámolóit. A szabadegyetem katedráján e héten Perényi László tart előadást az emberábrázolás művészetéről. Arisztokrata hölgyek divatrevüje a Park Club estélyén, beszámoló a budapesti és vidéki nagy bálokról, új farsangi hercegnők galériája, erdélyi lakodalom Kolozsvárott, Molnár C. Pál cikke az egyházművészeti kiállításról, vitéz Imre Béla legújabb portréja, és még sok társasági és színházi érdekesség tartja a kitűnő új számot, mely Heltai Jenő óriási sikert aratott álomjátékát, az „Egy fillér”-t közli. Melléklet a gyermek hetilapja, a Kis Magazin.

M. kir. Rendőrkapitányság — szilágysomlyó.

Felhívás.

Felhívom Szilágysomlyó m. város közönségének figyelmét arra, hogy az 1876. XIII. t.-c. értelmében cselédet szolgálati cselédkönyv nélkül szolgálatba fogadni szigorú büntetés terhe alatt tilos. A vonatkozó törvény értelmében belső, vagy házi cseléd az, aki magát szerződésileg bizonyos háztartási, személyes és folytonos szolgálatoknak legalább is egyhavi időtartamon át bérért való teljesítésére kötelezi. A cselédkönyvet a rendőrkapitányság (Városháza udvar 6. sz.) állítja ki.

A cselédkönyv kiállításához szükséges okmányok a következők:

1. Születési bizonyítvány, esetleg községi és illetőségi bizonyítvány;
2. Régi (román) cselédkönyv, amennyiben kérelmező ilyenrel rendelkezik;
3. Két darab új keletű, egyező, fedetlen fővel készült, 6×9 nagyságu lenykép.

A cselédkönyv kiállításához személyes megjelenés, (24 évet meg nem haladott cselédeknel a törvényes képviselő megjelenése, — apa, gyám, — stb.) is szükséges.

A cselédkönyv ára: 50 fillér, bélyegilletéke: 50 fillér.

Szilágysomlyó megyei város polgármestéri hivatala

Hirdetmény.

Felhívom a gazdaközönség figyelmét, hogy akinek tavaszbuza, árpa, zab, lucerna és lóheremagra van szüksége, jelentkezzen a városgazdai hivatalban (Városháza 13 sz. szoba) február hó 25.-éig.

Polgármester.

Jókarban lévő „Hoffer és Schranz” 1200 m/m

cséplőgarnitúra

herefejtővel együtt eladó!

CIM A KIADÓHIVATALBAN.

Felhívás.

Lépjén be a

„Magyar Muzsikabarátok
táborába”

és fizessen sürgősen elő a legdivatosabb
zongora- vagy harmonika kottákra,

melyeket a példányonkénti 2 —, 4 — pengő helyett f é i á r o n kap, mert

20 példány zongora

vagy

12 füzet harmonika

legújabb sláger és dal (film, operett, tánczene és magyarnóta) előfizetési ára 24— pengő, mely havi két pengős részletekkel is törleszthető. Az előfizetés egy évre kötelező.

Zongora kiadványok negyedévenként (március, június, szeptember, december).

Harmonika kiadványokat pedig havonta a befizetés arányában költségmentesen szállítjuk. A kiadásra kerülő művek ifj. Jahn Antal zeneszerző, harmonika művész könnyen játszható átiratai. A basszushangok és akkordok hangjegyábrázolásain kívül még betűkkel is jelezve vannak, tehát a művek lejátszásához a basszuskulcs ismerete sem feltétlenül szükséges. Az átiratok kisharmonikán is előadhatók.

Ha a „Magyar Muzsikabarátok” táborába belépni óhajt, úgy fizessen be 4.— pengőt (az első és utolsó havi részlet fedezésére) kiadóhivatalunkba, hivatkozva ezen felhívásra, közölje pontos címét és azt, hogy milyen kottákra (zongora, vagy harmonika) vonatkozik előfizetése.

Gyümölcsfa- oltvány

fajtisztán kapható a Földmívelésügyi Minisztérium által engedélyezett

Farmathy Samu ügyvéd *faiskolájában*, Szilágysomlyón.